

اسلام دنیاسی

سنہ ۱۴۲۹ھ ۴۱ محرم ۳۳۲
پیشینہ ۶۹ تشرین ثانی ۳۲۹
عدد ۱۸

حق فرعونہ تحقیر مقامندہ « ذق انک انت الازیز ، بیورمشدر .

شو حالده صاحب کتابک : « عبد الرحیم ، جمال الدین ، شکری ، رضا ، بکر ، جاوید ، رؤف ، انور ، عزت صلی اللہ تعالیٰ علیہم وعلیٰ آلائہم ، دیمکے جسارت اجمعی تمام معناسیلہ حقارتدر . بو ادب سنزک حقارتنه هدف اولان بو ذوات کرامی بز آنجق نسیبہ ایدرز ، و حقارتینی دعوا ایدوب ایتیمک کندیلریننه عائددر .

بالکیز بزه عائد دعا بر جهت وار ایسه ، اوده بو کبی سلفها حقندہ باب مشیخت ارکانک دخی بر تدبیر اتخا ایتیلرودر ، نظر شرعده ، بالخاصہ حضرت علی کبی بر ذات حقندہ سلامی چوق کورن فقہا اهل سنت نظرندہ ، بو ذوانہ صلی اللہ علیہم فصل تجویز اولنور ، مقر خلافت علماسی و مجلس تدقیقات شرعیہ اعضالری بوصورتله شریعتنه هتک حرمت ایدلرہ فصل سکوت ایدرلر . شیخ الاسلاملر حقندہ بر روز سولہ مدیکی کبی همان عدلیہ محکمہ سینه مراجعت ایدلرده حرمت شریعت هتک اولندینی زمان فصل قفلرینی قالدیروب باقیورلر ،

یاخود بوراده کندیلرندن بیوک ناملر ذکر اولندینی ایچونمی سکوته مجبور اولیورلر کتاب قوم جدید سراپا دنیله جک درجده هزیانندن عبارت اولدینی حالده ، باب مشیخت وبالخاصہ مقام مشیخت مسؤل اولمازده کیم مسؤل اولور . بن قطعاً ایمیم : انور ، رؤف و سائر بکلر بو کتابک هزیانندن خبردار اولدقلری

دقیقده صاحب کتابک جزای سزاسی ویرورلر فقط بزم مشیخت ، بیچاره مشیخت ، شریعتک حرمتی دوشونمیه نهمان وقت بوله ییله جک ، اصل ناسف اولانه جق جهت بوراسیدر .

بزه بو کبی شیلرده عیب : « آدام سنده وایله کچمک عادت اولمش ، مجلس تدقیقات شرعیہ و شیخ الاسلام خارجدن بزور ناک و باشکایت اولمازه هیچ بر شینه باقزلر . حرمت شریعت هتک اولنورمش : شیخ الاسلامه نه !

نہ بیان ولا قیدی

— وطندا اشاریمه —

شانی و جدآ بارلاق برماضی یاشادقندن صکره بو کونکی فلاکت ، بو کونکی مسکنت ، بو کونکی ذلت اگر دبدہ التباهیزی بوروین غازه کشیف غفلتی ییرنماز ، بزلی ، بززا و ایلری حالاواسی بالاپروازقلردن واز کچیروب حال و موقعک یشکاه و خامتنده است . قبالک نه درجه قورقونج و مظلم بلوطلرله محاط اولدینی اکلانمازه عثمانی ملتک بقاسنده ترده ایتیمک قابل دکلدرد . . . برانکیز مورخی دیمشدرکه :

« حیات ملل ایجه تدقیق ایداسین ، کورو- لورکه نهلمکلی کجیدلر آنلابوبده بالاخره آثار

[۱] بومقله : ندن الهی آی اول یازاش الدینی حالده محتویانک جیبیت و همدم نازہ لکی حیلہ بوکون تشرنده بر محذور کوره مدک .

مراجعتہ باشلادی .. مرج و مرج اداری برینہ
بوندن سوکرا مرشدہ انتظام ، اطراد رونما
اولانہ باشلادی .

وطن قیغوسی مرفر نسرک قلبندہ درین
بر خلیجان اوباندیدی . بویوک کوجوک ، ذکی
غی . زنکن قنیرتون فرانسرلر ، آله ویردرک
برکتله متحده ، نازده نعلی وطن و محفظه
شان ملت ایچون بو تاریخون اعتباراً بر حای
آنتشین ایچنده چالشمغه باشلادیلر ...

تفکر و ملاحظه منر هیچ برشی یابدیلر .
خلاصه مرضی کشف ایبدیلر و علاجی بولدیلر .
بوکون ایسه مسعود و صرفه بر حیات یاشاوردلر .
ماضی الیه دغل حال حاضرلریله ، آثار ترقیلریله
آثار مساعیلریله افتخار ایدیوردلر . چونکه
ایچنسرک دبدیکی کبی :

ماضی شمت داریله تفاخر این ، دائما
اجدادینک فتوحات و تغلباتی ترنم الیه بر ملت
شبهه یوقی که ترقیانه دکل ، وادی انحطاطه و غرو
کیدیلور دیمکر . حال حاضری ماضیسندن دعا
بارلاق اولان برمانک متاخر ماضی الیه دمکذار
اولمیه جتی پک آشکاردر .

§

فلاکت ، مر ملک رهگذارنده تصارف
ایستدیی بر هیولادر . آرزوقی تاریخ اوقویانلریمز
بو حقیقتی اعتراف ایدرلر هیچ بر حاله ، هیچ
بر مانده راست کلمدن شهراه ترقی و تکمیلده
نقطه مقصوده سالتا وصول نابخرده اندر تصارف
ایدیلن وقایعندر .

مر ملت بویله نهلیکلی کجیدیلر آتلاشدلر .

صلاح و انباء کوسترمن ملتر بوصنه مبارزه و
جدالده کندیلر برینہ بر رموقع شرف قازاندیرمن
و یاشامغه ، شالنه . شرفله ، یاشامغه کسب استحقاق
ایتمشلدلر . سبب اضمه جلالری اولان خطاری
تعمیر چالشمق عزمنده بولنجیرق اسکی عطالت ،
اسکی خواب غفلت ، هب اواسی ذات و مسکن
ایچنده یاشایش قیلندن مسور و نمیه دوام ایدنلر
ایسه برکون باشقهرلرینک ربغه حاکیت و اسارتی
آلنده محو اولوب کینمشلدلر .

لا قیدی نه قدر نهلیکلی ایسه فلاکتدن سوکرا
عدم نیقظه اودرجه — بلکه زیاده — وخیم
و نهلیکلیدر ...

نه پراتیک بر حکمت فلسفیه ! ۱۸۷۸ ده
بارسی روسیه اردولری محاصره ایستدیی زمان
فرانسزلرک آجیقلی بر حال احتضار یاشامیوردلر .
میدی ؟ مملکتک مر طرفنده اختلالر ، عصبانلر
بر بری تعقیب ایدیوردلر . منفعت ، داعیه نفوق
عاقی ، بومهاک ساری خستلق مملکتی کیریوردلر
اونی سوراخ فلاکتده و غرو وار قوتیه سورو .
کله یوب کوتوریوردی . لکن آلتلردن بدکاری
اومدهش سله نادب ، او آبی ضربت قهار
فرانسز ملتنی دالدیی اویغودن اوباندیدی .
و اولره بو حقیقتی بتوق عربانی اندامیه اکلار
ندی که : باشقهری دورمق ، دیکلنمک بیلمز
برسی الیه چالیشیرکن وکا بیکاهه قهرق لافیدیده
اصرار ، کسالت و عطالتده دوام برملتی محو و
خراب ایدن اک مهم عامل و مؤثردر .

ایشته بوندن سوکره فرانسر ملتی چالشمغه
حق حیاتی محافظه ایتک ایچون لازم کلان تدابیر

فقط بېلېن سوله دن سوکرا منښه اولماق [۲]
تولک ديمکدر .

بزمايلير اونوز بش سنده دن فضله درفرنگلرک
mal-administration ديدنگري سوا اداره ، ظلم
واستبداد ، خارجک تسلط واستيلاسى قارشينده
هرکون موجود يمزدن رشيت غائب ايدرک بوکونه
قدر کوچ باشابه بيلک .

بوکون ايسه بتون وکچوردېکمز فلاک و
مصيبتلردن دهايمون ورده تهلک ايسنک مواجهه
سنده بولنيورز . اعتراف ايدم که هيچ برندن متنبه
اولماق ، هيچ بري بزه اندیشه فردا حسنى
القا ايدمدي ، فلاکتلر نه قدر بويودي ايسه
بزه اوقدر آليشدق ، اسكى اويوشقاغميزدن ،
اسكى لاقيديمزدن هيچ رشى تعديل ايدمديک .
حق دوچار اولدېغمز بونجه مصائب بزه غايت
طبيعى کورونمکه باشلادى . نه فنا نجلى !

مملول بولنديغمز خسته قلردن ماعدا برده
(نسيان) علتنه مبتلايز ، بن مينم که بوکون طرابلس
غربلک . اومههم قطعه مک اجزاي وطندن قوبار .
لمسندن حاصل اولان باس ، بک از کمه مک
قلبنده بر طونايلمشدر . بزاونى اونوندىق
بيله . . .

« طرابلس » اسمنى ارقودېغمز زمان عجبا
قاج کشيک يوره کى صبرلايور ؟ عجبا اوه نجوس
محاربه مک خاطره الهى قاج وطنپرورک حفظه سنده
صافلى بولنيور ؟ . عجبا قاج عثمانلى بو . . . ويلي
ولايمزک وداع ايديسندن متالم ؟ . . . بو . . .
ينه بن جواب ويرهيم ، هيچ . . .

نهوت طرابلس غرب محاربه سنک آرتق
اوزرمزده هيچ برتاثيرى قلامشدر . بووقه
داسوز بزه اوقدر اسكى کي کلپور که ،
درخاطر ايتدکجه بونک بر قاج بوز سنده اول
المزدن غصب ايدلينيکى ظفى حاصل اولميدر .
فرانسى بر « الساس — لورنه ، ايچون آلمانلره
قارشى نه بيوک و تمدهش برحس انتقام پرورده
ايدنيورلر . فرانسىلرک بو انتقامى اير ، کچ
آلمانلردن آله جقلرندن هيچ شبهه ايدلمى در .
بز ايسه دونکي ، ايدى دشمنمزا ، له بوکون
دوست کچنيورز ! . هرشيى اونوندىن . . .

..

بونون بوقصورلر يمزدن دولايى بن کيمه بنى
نعماتيه ونده مؤاخذه ايتمک ايستم . بوقباحتلر
بزه دکل بزي بويله ناقص ، ناانام ، اساسى
برزييه ايله ايدنلورده در . آنالر يمز بزه تى
سويلرلرکن « وطن » کيمى بزم قولقلرمزه
فيصليداما ديرکه . . . بز نه يالام ؟

مع مانفیه قصورلری اعتراف ايتمده ترقى به
دوغرو برخطوه ديمکدر . مادام که نواقصمى
خطايامى اوکرمکه ، حس ايتمکه باشلادق
بردرجه به قدر استقبلدن اميدوار اوله بيليرز .
بک جوقلر يمز : « بزم آدم اوله جغميزدن بن
آرتق اميدى کسدم ، قرار قطعيه . بيله نوميد
اوليورلر فقط بو بک . قيم ، کهنه بردوشونجه در
بو بک فکرمز نه کوزل سويله يور :

تولک نه در شباب ايچين ؟ . . اميد نولورمى هيچ . .
بز بونون بو مصيبتلره ، بو ادبار وفلاکتلره

باغدن ، بوستاندن ، صاف ، قوښو پوردندن
آرملق ، قوغولق ، سورولك ، محو ابدلك ،
بتون واری اباپسانه دسائس ابله المردن غصب
اولحق ایسته نش ایسه ، اووقت موفقیتله قورولش ،
بیتی بر جوق ملوت سائش آغزلرله قولاقدن
قولاغ فیصله ابرق نشر اولنش و حقیقه هر
دفعه سنده خائیرك موفقیتله نتیجه ندرك عالم
اسلامك مهم ، صرفه بر عضوی نارومار
ابله مشدر !

آلتش سندن بری دوام ایدوب میاونلرجه
مسلمانی ، خسته قتلره ، سفالتره ، انواع
ضرورت و مشقتلره قربان ایدمرك قره طوپراقلره
قلب الهمین : نوغای قریم ، قافقاس مهاجرنی
ابله فرق سندن بری ، بو مصیبتی عاذا تضمینه
چالیشیرجه سینه مصرأ دوام ایدن : بوسنه ،
رومانیا ، بولغارستان ، کرید مسلمانلرینك پیانی
هجرت و سفاتی هب اومدهش ، مراتب صفحات
جانکدازیدر ! بو مملکتلردن سیل مصیبت
کی سئلردن بری آقوب کان میلبونلرجه انسانك
براندقلری اخلاف ایچنده بوکون شویله بویله
صرفه یاشایانلر بیاه مفقوددر .

بو بلیه هجرت عجبانه ایچین اختیار
ایدیلوردی ؟ کسب راحت ایچونمی ، جمع مل
و ثروت ایچونمی ایدی ، نه ایدی ؟ معالاف
کوریدیورزکه بونلرک هیچ بری اولمادی ، اولاماز
دی ده . و بونده نه حکومت عثمانیهك ، نه هوانك
صوبك ، نه طوپراغك ، هیچ بر شینك تصوری
بوقدی ، آنجق تصور ، قباحت نفس هجرت ،
ده ایدی !

کوکس کرملکه برابر استقبالنری تأمین ایچون
توله مك و باشماق ایچین عنزم و سی الهم مترافق
قطعی بر امید بسله ملی و منفعتا چالیشملي بز ..
انسال آتیینه بزم کی یشدر مهك ، اولادلریمزی
وطن حسندن آزاده ، بو قدسانه بیکانه رافماق
اك بویوك واك مهم مشغله من اولملي دور . بوقسه
تولورسهك امین اولملمك اوزرمزه بر اووج
طوپراق آنه جق صاحب خیر بولتیجق در !
آرتق بوندن صکرا اولسون اکلایلمك :

هرکه درین راه کند خوابگاه
یا سرش از دست رود یا کلام ...

سای زاده ثریا

یکی رومانیایا مسلمانلرینه !

ایشیدییورزکه ، رومانیایه یکیدن الحاق
ازلان اراضی ده ساکن اهالی اسلامیهك قسم
کلیسی ینه او معهود زمهرله مجرد اسلام قاتلی
اولان اومهاك ، اسکی زمهرله ، یعنی هجرت -
زمهرله زمهرلشنلر ! بو مسئله همان بر عصردن
بری بر قسم اهالی اسلامیه مسایط اولمش ،
دها دوعریسی دین اسلامك بیلانلردن زمهرلی ،
جانوارلردن بیرنجی دشمنلری طرفندن پك -
مهرانه ترتیب و تسلیط ایدلش بر درد دوا انا پذیردر ..
بو منجوس طوزاق محقق بر طم مفسد ، مامون
دماغلر طرفندن ترتیب اولنش و زوالی ، جاهل
اهالی اسلامیه ، هر نه زمان جنت کی مملکتندن ،